

Hälso och sjukvården
Lena Danielsson

Remissvar över betänkandet SOU 2024–66

Livsviktigt lärande - fler vägar till kunskap för att förebygga suicid

Sammanfattning

Region Blekinge välkomna initiativet Betänkandet Livsviktigt lärande - fler vägar till kunskap för att förebygga suicid.

Betänkandet visar på tidigare känt behov av att införa ny lagstiftning och göra förändringar i befintlig lagstiftning i syfte att möjliggöra samverkan mellan bl.a. hälso- och sjukvård, socialtjänst och Folkhälsomyndigheten. Sistnämnda myndighet tilldelas genom utredningen i uppdrag att genomföra utredningar och svara för kunskapsspridning på området ses som positivt.

I arbete med förslag till lag (0000:000) om utredningar för att förebygga suicid har utredaren uppmärksammat att idag föreligger hinder till samverkan mellan myndigheterna i befintlig lagstiftning, bl.a. socialtjänstlagen (2001:453), offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och patientsäkerhetslagen (2010:659).

Utiifrån dessa hinder ger utredaren konkreta förslag till införande av sekretessbrytande bestämmelser. Dessa förslag medger nödvändigt informationsutbyte mellan myndigheterna. Utredaren ger vidare förslag på införande av upplysningsplikt för att kunna ge Folkhälsomyndigheten förutsättningar till att kunna utföra sitt nya uppdrag, -genomföra utredningar och svara för kunskapsspridning på området.

Ställningstagande

Av regeringens direktiv framgår att det bör införas någon form av analys för att samhällets aktörer ska lära mer av suicid, och upptäcka eventuella brister i samhällets skyddsnät. Som svar på detta ger betänkandet 3 övergripande förslag enligt nedan:

En nationell utredningsfunktion som ska bidra till samhällets lärande om suicid inrättas vid Folkhälsomyndigheten.

Bättre förutsättningar för lex Maria- och lex Sarah-utredningar skapas genom större möjligheter att utbyta information samt kunskapshöjande uppdrag till Socialstyrelsen och Inspektionen för vård och omsorg (IVO). För att bidra till förhöjt lärande efter suicid och suicidförsök får IVO i uppdrag att genomföra en särskild tillsynsinsats.

En statlig satsning genomförs för att stimulera arbetet med suicidpreventiva analyser i lokal samverkan.

Region Blekinge interna instanser som beretts möjlighet att lämna synpunkter på betänkande välkomna regeringens direktiv och ställer sig bakom betänkandet tre övergripande förslag enligt ovan.

Vidare välkomnar Region Blekinge betänkandets specifika fokus på barn och ungdomars utsatthet och att betänkandet dessutom belyser anhörig-/närståendeperspektivet vilket i sin tur stärker barnrättsperspektivet i dubbel bemärkelse -barn är både barn -och närstående.

Betänkandet uppfattas ha en mycket god intention med förslag på skärpt rapportering, utredning, anmälning, planering. Betänkandet förändrade lagstiftande förslag kan bereda vägen för att i framtiden ha i Blekinge Län ett gemensamt lärande och ytterst god påverkansmöjlighet till att tillskapa en robust samordnad, personcentrerad och behovsanpassad vård -och stödinsatser, som på sikt kan ses som en möjlighet att leda fram till minskad suicid.

Utifrån betänkandets intentioner ger ny lagstiftning även möjligheter till att öka det preventiva arbetet med att förebygga suicid. Patienter med psykisk ohälsa förekommer ofta samtidigt i exempel socialtjänst, primärvård -och psykiatri och ett utökat preventivt arbete ses som preventiva åtgärder i sig och kunna ge goda nyttoeffekter.

Reflektioner:

Då det enskilt starkaste riskfaktorn för suicid är tidigare genomförda suicidförsök och psykisk sjukdom. Kan en lagförändring bidra till att det förebyggande arbetet gemensamt utformar ett proaktivt förhållningssätt där en av huvudsatserna i lagförändringen bygger på ett strukturellt lärande.

Att detta lärande leder fram till förändrade arbetssätt, arbetssätt som säkra berörda verksamheters samordning, behovsanpassning och personcentrerade för den enskilde genom övergripande fastställda, väl kända arbetsstrukturer så har lärande processen fått en annan betydelse utifrån ett säkerhetsperspektiv.

Interna remissmottagare:

Beredning

För att erhålla en bredd av synpunkter har ett flertal interna Regionala verksamhetsgrenar kontaktas och ombetts lämna synpunkter på betänkandet SOU 2024:66.